

POSTANOWIENIE

Dnia 18 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiryło (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca)

SSA Anna Szczepaniak-Cicha

w sprawie z wniosku A. R.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w E.
z udziałem zainteresowanych: A. Ś., B. H., E. P. i Wojewódzkiego Szpitala
Zespolonego w E.
o wznowienie postępowania,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 18 grudnia 2014 r.,
zażalenia wnioskodawczynie na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 17 kwietnia 2014 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny postanowieniem z 17 kwietnia 2014 r. odrzucił skargę wnioskodawczynie A. R. o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem tego Sądu z 17 października 2012 r. (sygn. ... 820/12), gdyż nie została oparta na ustawowej podstawie (art. 410 § 1 k.p.c.). Wyrokiem tym Sąd Apelacyjny oddalił apelacje skarżącej od trzech wyroków Sądu Okręgowego w E. z 29 lutego 2012 r., wydanych w sprawach o sygn. ... 820/12, ... 877/12 i ... 888/12 (sprawy te Sąd Apelacyjny połączył do wspólnego rozpoznania). W skardze o wznowienie postępowania skarżąca wskazała na odmienne rozstrzygnięcie w

analogicznej sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Apelacyjnego z 23 lipca 2013 r., ... 2139/12, w którym uchylono wyrok Sądu Okręgowego w E. oraz poprzedzającą go decyzję pozwanego. W ocenie skarżącej w tej sytuacji zachodzi podstawa wznowienia postępowania z art. 401 pkt 2 k.p.c., gdyż skutek naruszenia przepisów prawa została pozbawiona możliwości działania oraz z art. 403 § 2 k.p.c., czyli wykrycie takich okoliczności faktycznych i dowodowych, które mają wpływ na wynik sprawy, a z których nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.

W uzasadnieniu odrzucenia skargi Sąd Apelacyjny stwierdził, że odmiennosc rozstrzygnięcia w analogicznej sprawie nie może być uznana za podstawę wznowienia postępowania z art. 401 pkt 2 k.p.c. Okoliczności uzasadniające tę podstawę muszą zaistnieć w toku postępowania, którego wznowienia strona się domaga. Żadna okoliczność zaistniała po zakończeniu postępowania nie mogła pozbawić strony możliwości działania w jego toku. Wydanie po zakończeniu postępowania odmiennego wyroku w analogicznej sprawie nie może zostać uznane za świadczące o pozbawieniu strony możliwości działania na skutek naruszenia przepisów prawa. Odmiennego wyroku w analogicznej sprawie nie można też uznać za podstawę wznowienia z art. 403 § 2 k.p.c. Chodzi w nim o nowe okoliczności faktyczne i dowodowe, które mają wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.

W zażaleniu wnioskodawczynie wniosła o uchylenie postanowienia o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania. Podała, że sądy powszechne nie powinny rozpatrywać sprawy o podleganie ubezpieczeniu zdrowotnemu. Jako niezasadną uznała dotychczasową linię orzeczniczą Sądu Najwyższego na tle art. 8 ust. 2a ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (uchwała z 9 września 2009 r., II UZP 6/09, wyroki z 18 października 2011 r., III UK 22/11 i z 6 lutego 2014 r., II UK 279/13).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne.

Zasadniczy mankament wynika z tego, że skarżąca nie zarzuca w nim naruszenia prawa procesowego, a chodzi wszak o kontrolę orzeczenia procesowego o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania.

Kwestia czy sąd powszechny (art. 1 i 2 k.p.c.) może rozpatrywać sprawę o podleganie ubezpieczeniu zdrowotnemu, jeżeli jest łączona z nieważnością postępowania ze względu na brak drogi sądowej, to nie może być stawiana jako przesłanka wznowienia postępowania, gdyż zakres nieważności postępowania ujęty w art. 401 k.p.c. jest węższy niż w art. 379 k.p.c., albowiem nie obejmuje nieważności postępowania z powodu niedopuszczalności drogi sądowej (art. 379 pkt 1 k.p.c.). Niezależnie od tej granicy procesowej, stosownie do art. 32 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie m.in. ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne. Oznacza to odesłanie do wszystkich przepisów dotyczących tej materii. Sprawy dotyczące wymierzania i pobierania składek na ubezpieczenie zdrowotne zostały wyłączone ze spraw z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, których rozpatrywanie należy do kompetencji dyrektora oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia. Realizacja zadań dotyczących kontroli i poboru składek na ubezpieczenie zdrowotne należy do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (art. 83 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Wobec powyższego, w tym zakresie, decyzje Zakładu podlegają kontroli przez sąd pracy i ubezpieczeń społecznych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 16 grudnia 2014 r., II UZ 57/14 i z 18 grudnia 2014 r., II UZ 56/14 w podobnej sprawie skarżącej).

Klarownie Sąd Apelacyjny przedstawił, że wyrok w innej sprawie nie stanowi podstawy skargi o wznowienie postępowania (art. 401 pkt 2 i art. 403 § 2 k.p.c.). Wydanie wyroku w innej (nawet analogicznej) sprawie z istoty nie może zostać uznane za świadczące o pozbawieniu strony możliwości działania na skutek naruszenia przepisów prawa, a jednocześnie takie odmienne orzeczenie, choć wydane w podobnej sprawie, nie stanowi nowej okoliczności faktycznej lub dowodu, mających wpływ na wynik tamtej sprawy, z których strona nie mogła skorzystać w

poprzednim postępowaniu. W podstawie wznowienia unormowanej w art. 403 § 2 k.p.c. chodzi o wyrok, który uprawomocnił się przed wyrokiem objętym skargą. Podstawa ta odnosi się do sytuacji procesowych przewidzianych w art. 199 § 1 k.p.c. (art. 379 pkt 3 k.p.c.), które wyłączają wydanie kolejnego wyroku co do tego samego przedmiotu sprawy (sporu) między tymi samymi stronami.

Ponadto w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że wadliwość orzeczenia wynikająca z obrazu prawa materialnego nie może być kwalifikowana jako ustawowa podstawa wznowienia. Odwołanie się w zażaleniu do szeregu przepisów prawa materialnego i kontestowanie orzecznictwa Sądu Najwyższego nie zmienia powyższej oceny procesowej, gdyż zakres zażalenia obejmuje tylko badanie odrzucenia skargi o wznowienie postępowania a nie zgodności z prawem wyroku od którego wniesiono skargę o wznowienie postępowania.

Odrzucenie skargi przez Sąd Apelacyjny było uzasadnione (art. 410 § 1 k.p.c.).

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).